

28.10.2015

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN LINJAUS TERVEYDENHUOLLOSSA ANNETTAVISTA ETÄPALVELUISTA

Asian taustaa

Etäpalveluja koskevien yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lupien ja lupakyselyiden määrä on lisääntynyt. Terveystieteiden teknologian ja digitalisaation kehittyessä palveluita on mahdollista tuottaa uusilla tavoilla, joiden yhteydessä tietosuojaja ja tietoturva sekä palveluiden laatu ja potilasturvallisuus on kuitenkin varmistettava.

Etäpalveluille ei ole kattavia säännöksiä voimassa olevassa lainsäädännössä. Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Tulevan lain yhtenä tavoitteena on keventää nykyistä sääntelyä ja ottaa huomioon myös uudistuvat palvelujen tuottamistavat potilasturvallisuutta ja tietosuojaa vaarantamatta.

Määritelmät

Etäpalveluilla tarkoitetaan terveydenhuollon palvelujen antamista telelääketieteen keinoin, jossa potilaan tutkiminen, tarkkailu, hoitaminen, diagnostiikka, hoitoon liittyvä päätöksenteko ja suositukset perustuvat televiestintäjärjestelmillä välitettyyn tietoon ja dokumentteihin. Palvelut toteutetaan esimerkiksi videovälitteisen Internet-yhteyden tai (kuva)puhelimien kautta.

Terveydenhuollon etäpalveluja annettaessa palvelujen tuottajan tulee hakea yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain mukainen lupa tai tehdä ilmoitus itsenäisestä ammatinharjoittamisesta.

STM:n linjaus

STM toteaa, että etäpalvelut ovat palveluiden sisällön osalta pääsääntöisesti verrannollisia perinteisiin vastaanotokäynteihin. Etäpalveluna toteutettu terveydenhuollon vastaanotokäynti tulee olla hyvän ja yleisesti hyväksytyyn terveydenhuollon käytännön mukainen. Palvelua tuottavan terveydenhuollon ammattihenkilön tulee huolellisesti arvioida, soveltuuko annettava palvelu etäpalveluna toteuttavaksi, sekä arvioida palvelun soveltuvuus kunkin potilaan kohdalla. Etäpalvelua tuottavan terveydenhuollon ammattihenkilön on tarvittaessa varattava potilaalle mahdollisuus tavanomaiseen vastaanotokäyntiin tai ohjattava potilas muuhun hoitopaikkaan. Potilasturvallisuus ja tietosuoja ja niihin liittyvät lainsäädännön vaatimukset tulee huomioida kuten muussakin palvelutoiminnassa.

Etäpalveluna toteutettava tunnisteellinen potilastietojen käsittely edellyttää asianmukaisten potilasasiakirjamerkintöjen tekemistä. Palvelujen tuottajaa koskevat myös velvoitteet kansallisiin terveydenhuollon tietojärjestelmäpalveluihin liittymisestä. Etäpalvelujen tuottajan tulee laatia yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain mukaiset oma-

valvontasuunnitelmat. Lisätietoja omavalvontasuunnitelmista löytyy www.valvira.fi ja www.thl.fi

STM tulee ottamaan linjauksen huomioon omassa lainsäädännön uudistamistyössä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lupa- ja valvontavirasto Valvira tulee antamaan tämän vuoden aikana tarkemman tiedotteen / ohjeen etäpalvelujen tuottamiseen liittyen.

Kela tulee linjaamaan yksityisen terveydenhuollon ja työterveyshuollon korvattavuuden valtakunnallisesti yhdenmukaisesti.

Helsingissä 28.10.2015

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

Erityisasiantuntija

Anne Arvonen

JAKELU Aluehallintovirastot
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvira
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Kansaneläkelaitos

TIEDOKSI STM/HTO
STM/STO
STM/VAO
Työterveyshuollon neuvottelukunta

